

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

UITGAVE VAN DE VERENIGING TEGEN DE KWAKZALVERIJ, VERENIGING TOT EVALUATIE VAN ALTERNATIEVE BEHANDELMETHODEN EN TOT BESTRIJDING VAN DE KWAKZALVERIJ

Redacteur: J. Th. Balk, Keverberg 54, 1082 BE Amsterdam

Verschijnt 4 x per jaar

DE ALTERNATIEVELING IS NU EEN THERAPEUT BEZIG MET "INTEGRALE GENEESKUNDE"

---0---

DE LES VAN EEN NIEUW TIJDSCHRIFT

Een mooi woord "integrale geneeskunde"! Maar welke lading moet die mooie vlag (de verklaring "voltallig, een geheel zijnde" uit het woordenboek wordt aangehaald) dan wel dekken? Het is, dit ter verduidelijking van het onderwerp dat ons bezig houdt, een nieuwe tijdschrifttitel: "Nederlands Tijdschrift voor Integrale Geneeskunde" en het is wat uiterlijk en opmaak betreft in de bekende sobere stijl van tal van gerenommeerde wetenschappelijke tijdschriften. Merkwaardig is toch wel de naam van de uitgeverij, een b.v. in oprichting: Mankind te Naarden. Van dat woord mankind ontbreekt overigens een uittreksel uit een woordenboek -en een verklaring voor zo'n ambitieuze naam wordt evenmin gegeven.

Maar wie het blad doorbladert ontwaart al heel spoedig het omstreden rapport van medisch socioloog C.W. Aakster waarin hij aan het slot komt tot een besparing aan maatschappelijke kosten van omstreeks 1.3 miljard gulden bij het gebruik maken van wat hij aanduidt als "de natuurlijke therapie-methode". Om de wetenschappelijkheid van het betoog te accentueren zijn, evenals dat met andere artikelen in dit nieuwe tijdschrift het geval is, een "summary" en een literatuurlijst tot slot opgenomen.

Aakster ontdekt gestelziekte

Een stukje "filosofie" van Aakster mag hier nog wel even worden aangehaald. Hij is van mening dat de gangbare geneeskundige zelfs niet over de taal beschikt om z.g. algemene gestelsziekten te kunnen herkennen. "Algehele gestelsziekte" — dat ontbreekt in het begrippenapparaat van de reguliere geneeskunde, stelt hij vast. "Alles hangt met alles samen", oordeelt Aakster en ziektebeelden als multiple sclerose, reumatoïde arthritis, asthma bronchiale, migraine etc. (wat etcetera?) zijn specificaties van de "algemene gestelsziekte". Duidelijker wordt Aakster daarmee niet. Hij kan dan wel heel geleerd aanvoeren dat de door hem toegepaste clusteranalyse op de klachtenlijst eigenlijk maar één cluster oplevert, namelijk die "algemene gezondheidsstoornis" — maar

PARANORMALE TOESTANDEN KOMEN TER SPRAKE

Om alvast in uw agenda te noteren:

Op zaterdag 13 oktober wordt te Utrecht de jaarvergadering gehouden van de Vereniging tegen de Kwakzalverij.

Plaats en tijd: Diakonessenhuis, 10.30 uur v.m.

De journalist Piet Hein Hoebens zal op deze bijeenkomst spreken over paranormale toestanden, waarvan hij veel weet, gekoppeld aan een gezonde afkeer van deze zaken.

Het bestuur rekent op een goede opkomst van de leden.

Tot ziens op zaterdag 13 oktober a.s.

het lijkt er bedenkelijk veel op dat hij een lans breekt voor de z.g. "holistische" mensvisie en dit holisme koppelt aan zijn "algemene gezondheidsstoornis".

Het raadsel van de "stress"

Een merkwaardige bevinding die Aakster signaleert is die van het toenemen van de "stress" bij patiënten. Dit zou duiden op de beleving "apart te staan", Dat men door dit gevoel wordt bekropen tijdens de natuurlijk behandelingsmethode zou kunnen worden verklaard uit het feit, dat de omgeving niet meevolueert wanneer de patiënt met zichzelf bezig is, zijn leefwijze verandert, zich met een niet erkende therapie bezighoudt... Wat hiervan te denken? De stress duidt niet op groot vertrouwen in de gekozen alternatieve behandelwijze, al beweerde 45 pct van de ondervraagde patiënten bij het begin van de behandeling er wél veel in te zien.

Een uitgebreid artikel in het nieuwe tijdschrift houdt zich bezig met de zo omstreden chelatietherapie (de auteur is dr. W.A.M. Linnemans, vakgroep moleculaire celbiologie, transferpunt Geïntegreerde Geneeskunde te Utrecht) Het doorspoelen met de onthardingsstof TAED (of EDTA, zoals het ook genoemd wordt) is overigens een betrekkelijk klein deel van de therapie want er wordt daarnaast ook aandacht besteed aan de bestrijding van omstandigheden die athero-sclerose bevorderen; dat bestaat uit adviezen over de leefwijze, het voorschrijven van vitamines en essentiële voedingsstoffen Calcium en Magnesium worden in optimale verhoudingen toegediend.

Vereniging tegen de Kwakzalverij

Oppericht 1 januari 1881

Correspondentie-adres: Bergse Dorpsstraat 101
3054 GC Rotterdam; tel. 010-187149

BESTUUR:

Voorzitter: C.W.Chr. Deurman, Arnhem
Secretaris: I.A. van de Graaff, Rotterdam
Peningmeester: D. Uitterdijk, Medemblik
Leden: G.R. van den Berg, Amsterdam
prof. B.S. Polak, Amsterdam

Adviserende leden:

S. Lelie, Middelburg
prof. dr. F.A. Nelemans, Duivendrecht

Postgiro van de Vereniging: 32237 ten name van
Peningmeester van de Vereniging tegen de Kwakzalverij, Medemblik.

De **contributie** bedraagt thans f 30; voor studenten en leerlingverpleegkundigen f 10; begunstiger wordt men door een schenking aan de vereniging van minimaal f 100.

In Meppel: een nieuwe "akademie"

Hoewel de redactie in een inleidend woord tot het Nederlands Tijdschrift voor Integrative Geneeskunde zich op het standpunt blijkt te stellen dat de universitaire ontwikkelde geneeskunde uitgangspunt dient te blijven van ons therapeutisch denken en handelen schenkt zij toch ruime aandacht aan het alternatieve organisatorische "circuit".

Zo blijkt onlangs in Meppel een nieuwe Akademie voor Natuurgeneeskunde te zijn begonnen onder de veelbelovende naam van Aridouzoer. De "akademie" leidt op tot natuurgeneeskundig therapeut en men besteedt aandacht aan vele vakgebieden. Zoals de "leer omtrent voertuigen binnen het menselijk lichaam", astrologie, vastenkuren en darmspoelingen, Bach-remedies, embryologie, yoga, meridiaantherapie... Van de student wordt gevraagd om als een waar natuurgeneeskundige te leven, volgens de natuurwetten en haar ritmen. Bij de eindexamens is een gecommiteerde van de VNT, de Vereniging voor Natuurgeneeskundige Therapeuten. Het diploma geeft de bezitter het recht om de beroepstitel "Natuurgeneeskundig Therapeut" te dragen. Een beroepstitel die de heren en dames onder elkaar blijkbaar hebben uitgevonden.

Een nieuwe organisatie: de Novag

Die NVT is aangesloten bij een nieuwe organisatie, de NOVAG. Dat is de Nederlandse Organisatie van Verenigingen voor Alternatieve Genezers. Deze Novag wil op zo kort mogelijke termijn alle te stellen eisen "ondubbelzinnig" formuleren. De eisen zullen

vervaard worden! De Novag zal in sectoren worden ingedeeld: acupuncturisten, paranormale genezers, homeopathen, natuurgeneeskundigen... ieder zijn sector en in elk van die sectoren zal een afdeling therapeuten en een afdeling artsen zijn. Er komt, om het helemaal "net echt" te maken ook een Raad van Toezicht (Tuchtraad) Vooruitlopend daarop is op 1 juni 1983 al een klachtenbank ingesteld.

De Novag heeft een kantoor aan de Springweg 5 en zal daar voorbereidingen treffen voor wetenschappelijke projecten in samenwerking met het z.g. Transferpunt voor Geïntegreerde Geneeskunde binnen de vakgroep Moleculaire celbiologie van de Rijksuniversiteit te Utrecht.

Men ziet het: het wordt met de alternatieve opmars ernst, men is al bezig met, zij het uiterst bescheiden, wetenschappelijke stellingen te veroveren binnen een van onze universiteiten en met het gebruik van het woord therapeut, dat de wonderlijkste geneesmethoden moet verdoezelen poogt men het onderscheid met de officiële geneeskunde weer een stukje te verkleinen. We zullen er nog het nodige mee beleven. En maar integreren, dames en heren.

Tenslotte nog een enkele opmerking over de titel van deze nieuwkomer in de tijdschriftenwereld. Het heeft er alle schijn van dat het groepje dat achter deze nieuweling staat de term "integrative geneeskunde" wil monopoliseren. In de huisartsen-geneeskunde wordt onder integrative geneeskunde verstaan de behandeling van een patient niet alleen voor de symptomen van zijn aandoening maar ook in relatie tot zijn familiale en sociale relaties, werk en omgeving. En dat is wel heel wat anders dan de "integrative geneeskunde" van de heren alternatievelingen die elkaar hebben gevonden in het nieuwe tijdschrift. En dan zullen we het nog maar niet hebben over de snelheid waarmee de alternatieve wereld van uiteenlopende pluimage zich thans meester maakt van de term therapeut...

IN 'T KORT

- Over kwakzalverij hield de penningmeester van onze Vereniging, de arts D. Uitterdijk, dezer dagen een lezing voor de Vereniging van Plattelandsvrouwen in zijn woonplaats Medemblik. Er was veel belangstelling en de r.k. zusterorganisatie heeft thans dokter Uitterdijk verzocht ook voor haar een dergelijke lezing te willen houden.
- De fabrikanten van homeopathische geneesmiddelen en van z.g. fytotherapeutische producten hebben met groothandelaren en importeurs een eigen organisatie opgericht, de Nehoma. Men wil in de toekomst een keurmerk invoeren. Nehoma wil ook gesprekspartner zijn in het overleg met de overheid...
- Het ziet er naar uit dat het onderzoek naar de methode-Moerman slechts met grote moeite zal worden uitgevoerd. Wij vernamen dat nu nog slechts drie Moerman-artsen zich bereid hebben verklaard mede te werken.

BOER IN WITTE JAS MET POTJE PLAS

Bij de Alfred Vogelprijs, waarmee dr. C.W. Aakster, de Groningse medische socioloog al is bekroond door de firma Biohorma te Elburg, blijkt ook een beeldje te behoren. Dat is "De boer in de witte jas", met een flesje in de hand dat duidelijk bedoeld is voor het "schouwen" van de urine van zijn patiënten. De Alfred Vogelprijs heeft nu een "officiële status" gekregen, De prijs van 100.000 gulden wordt eens in de vijf jaar uitgereikt samen met het bewuste beeldje "aan een onderzoeker die een bijzondere bijdrage heeft geleverd of geacht wordt te kunnen leveren op dit specifieke terrein". Dat terrein is het bevorderen van de wetenschappelijke fundering van de natuurlijke geneesmiddelenindustrie. Lees: de preparaten die Vogel in de handel brengt en die hij in zulke bedenkelijke boeken als "De kleine Dokter" propageert.

In het persbericht dat public relations officer Antoine Gerson Lohman verspreidt wordt Vogel aangeduid als "de wereldvermaarde Zwitserse homeopaat, auteur en onderzoeker Dr. h.c. Alfred Vogel". Deze geslaagde koopman in allerlei middeltjes heeft vorig jaar de Priesnitz-medaille van de Duitse Heilpraktiker gekregen en het tweede internationale congres van de Zwitserse artsvereniging voor empirische geneeskunde, wat dat ook mag voorstellen, maakte hem erelid.

Het verbazingwekkende is echter dat Biohorma er in is geslaagd om een "onafhankelijk stichtingsbestuur" samen te stellen voor het toekennen van de Alfred Vogelprijs, bestaande uit de hoogleraar in de farmacognosie prof. dr. R.P. Labadie te Utrecht, de apotheker drs. Chr. C.M. Kerbosch, arts D. Meijer, dr. C.W. Aakster (socioloog) en de directeur van laboratorium Biohorma J.H.D. Tolenaar, Onbegrijpelijk dat prof. Labadie en de heren Kerbosch en Meijer zich laten spannen voor het karretje van de omstreden "dokter" Vogel en zijn preparaten. Biohorma noemt zich thans de grootste producent in Nederland van homeopathische en phytotherapeutische produkten, tevens fabrikant van de Vogelprodukten.

Op 23 mei werd een nieuwe fabricage-afdeling van Biohorma in Elburg geopend. En ja hoor — prof. dr. P. Muntendam bleek bereid de officiële opening te verrichten. Na een inleidend woord van de voorzitter van de Raad van Bestuur van het bedrijf hield Muntendam een lezing over "Vrijheid van Therapiekeuze".

Het bedrijf produceert jaarlijks meer dan honderd miljoen tabletten en verschaft werkgelegenheid aan ruim 160 medewerkers. Het heeft een eigen bedrijfs-apotheker in dienst. Die zorgt voor de kwaliteitsbewaking van die honderd miljoen tabletten. Men zal toch moeilijk kunnen volhouden dat dat allemaal "puur natuur" is!

Maar Vogels "boer met witte jas" (ja, ja, het

eenvoudige mannetje dat toch maar de geneeskundige wijsheid in pacht heeft) is inmiddels een miljoenzaak en prof. Muntendam en prof. Labadie ontzien zich niet hun opwachting te maken bij het succesvolle Biohorma.

DE DRUPPELTJES VAN GERDA EN GERRIT

"Wij wensen U van harte een koortsvrije zomer toe", aldus Gerda en Gerrit uit Amsterdam-Noord die ook in Oostzaan hun hengels uitwerpen, getuige tenminste een advertentie van een volle pagina in het huis-aan-huis verspreide blad Oostzaan Nu. Die "koortsvrije zomer" wordt hooikoortslidders toegewenst, voor wie Gerda en Gerrit een paar homeopathische middeltjes in voorraad hebben. De crème Bioforce moet men in de neusgaten smeren — zo worden immers de pollen tegengehouden. Een paar maal per dag het smeerseltje in de neusgaten verversen... daar is natuurlijk niets tegen, neen, dat is zeker aan te bevelen.

Inwendig, vervolgen Gerda en Gerrit, is er eigenlijk niets beters dan de Luffa-hooikoorts druppels. Een maand voordat de hooikoortslidder de aanvallen pleegt te krijgen begint men met het innemen van driemaal daags zeven druppeltjes op een eetlepel water. Tijdens de aanvallen elk uur druppeltjes. Men moet er vooral om denken om de druppels ongeveer

dertig tellen in de mond te houden. Homeopathische middelen (de tincturen dan) zo licht ons Noord-Amsterdamse paar toe, worden dan namelijk via de mondslimvliezen opgenomen.

Vooraf geen zuivelprodukten in het bijzonder melk en kaas gebruiken, want die werken "verslijmend"; dat kan de hooikoortslidder niet gebruiken. Neen, maar dan de druppeltjes van Gerda en Gerrit! Zij bezorgen graag "bij U thuis"

AAN HET "SCHOUWEN" BIJ VERDWIJNINGEN

Al jaren wachten wij op het verhaal dat paragnosten met een zekere regelmaat de hoofdprijs van de toto in de wacht slepen. Wel laten paragnosten bij verdwijningen en een geruchtmakende zaak als de ontvoering van Heineken en zijn chauffeur van zich horen. Soms worden zij benaderd door de politie of ze misschien een tip hebben, maar in de zaak Heineken liet hoofdinspecteur Sietsma weten weinig heil te zien in de uitspraken van paragnosten.

Twee bestuursleden van de Nederlandse Parapsychologie Stichting hebben het er niet bij laten zitten en hebben, lazen wij in De Volkskrant, zelfs een heel boek geschreven over de waarnemingen van paragnosten in dergelijke zaken. De ontvoering van Heineken en Doderer blijft echter buiten beschouwing. De tips heeft de politie gedeponereerd — men heeft het in ons Actieblad kunnen lezen — bij de Studievereniging voor Parapsychologie. Die heeft inmiddels vastgesteld dat niemand de verblijfplaats van de ontvoerders heeft "gezien".

De beide bestuursleden, Douwe Bosga en Martine Busch, hielden zich bezig met z.g. missers van de paragnost Tholen, die inmiddels is overleden. In hun boek "Natuurlijk niet bovennatuurlijk" stellen zij vast dat ook in de foute vaststellingen van Tholen wel een zweem van waarheid zat. Zo'n paranormale waarneming willen zij beschrijven met de term "schouwen". Zij vinden dat als de politie een paragnost in de arm neemt zij daarbij moet samenwerken met een parapsycholoog die de signalen van de paragnost beter zou moeten herkennen. En om te voorkomen dat paragnostische tips elkaar tegenspreken zou men dan maar één betrouwbare en ervaren paragnost in de arm nemen.

Het zal ook dan wel tobben blijven bij het "schouwen".

● De Rotterdammer B. van W., bekend als "gebittenrooier" is met zijn ondernemingen in het Italiaanse Bari en San Remo van een koude kermis thuisgekomen. Hij is tot drie jaar gevangenisstraf veroordeeld. Hij is nu vrij in afwachting van hoger beroep maar mag Italië niet uit.

DE RASA-ARMBAND

De magie van de armband dateert niet van vandaag of gisteren, en er is nog altijd geld mee te verdienen. Neem nu eens kruiden- en reformhuis Marjolein te Heerlen met maar liefst vier dames in een adviseursfunctie. Zij hebben goed nieuws, zo verhaalt een advertentie in Limburgs Dagblad: een roodkoperen armband. Gemaakt van hoogwaardig rood koper uit Australië (Mount Isa?) En prima resultaten bij nerveuze spanningen, hoofdpijn, migraine, slapeloosheid, rheuma, rugklachten, maag-/darmaandoeningen, puistjes, acné, exceem.

Die armband wordt in de handel gebracht door Emonta in het Friese Drachten. Dit Emonta laat een wonderlijke tekst het licht zien over koper, dat de in het menselijke lichaam voorhanden zijnde statische lading waarvan de accumulatie de pijn veroorzaakt verspreiden zou. Uit de tekst blijkt ook dat de advertentie van Marjolein slechts een deel van de "mogelijkheden" van de armband opsomde: ook lijders aan astmatische aandoeningen, artritis en spierpijn vinden baat bij het dragen van de z.g. Rasa-armband.

Als "getuigen" voeren zowel Emonta in Drachten als Marjolein in Heerlen dr. H. van der Goot en dr. M.W.G. de Bolster aan, beiden verbonden aan de Vrije Universiteit te Amsterdam. Hoe zit dat?

Hierover bericht ons prof. dr. H. Timmerman van de vakgroep Farmacochemie Subfaculteit der Scheikunde het volgende:

"De geciteerde dr. H. van der Goot is werkzaam bij mijn vakgroep, maar verrichtte nooit onderzoek ter zake. (Ook dr. De Bolster, werkzaam bij onze subfaculteit, heeft nooit iets gedaan in relatie met koper-rheuma). Het enige spoorje waarheid is een overzichtsartikel door de "geciteerde" heren geschreven over koper in het algemeen, waarin wordt gezegd dat koper mogelijk een gunstige invloed heeft bij rheuma en dat daarom het dragen van een koperen armband niet per se een fabel zou hoeven te zijn (De gunstige invloed van hoge Cuspiegels staat m.i. wel vast)

Aldus prof. Timmerman, die er mede aan herinnert dat ook de Tros al aandacht schonk aan de Rasa-armband, "een geneeskrachtig sieraad". De armband wordt ook wel aangeduid als ER-band (Emonta-Rasa) en het Drachtense bedrijf beweert vrijmoedig dat "recentelijke onderzoeken" hebben aangetoond dat metalen als "omvormers van kosmische stralingen" optreden. De heren Van der Goot en De Bolster zullen niet gelukkig zijn te moeten optreden als wetenschappelijke getuigen temidden van zoveel nonsens.

Knipsels, vouwbladen?

De redactie van ons Actieblad tegen de Kwakzalverij houdt er zich voor aanbevolen

OVER HET VERZET TEGEN WETENSCHAPPELIJKE NORMEN

De psychiater G.F. Koerselman, verbonden aan het Sint Lucas Ziekenhuis te Amsterdam heeft onlangs in NRC Handelsblad een aantal opmerkingen gemaakt, die wij graag nog eens onder de aandacht brengen. Aanleiding was het kamerdebat over de wet Bijzondere Opneming in Psychiatrische Ziekenhuizen. Hierover zegt dokter Koerselman in zijn artikel in NRC Handelsblad:

Centraal in het verzet tegen de wet BOPZ en tegen de psychiatrie en de geneeskunde in het algemeen staat de onwil om te worden onderworpen aan een oordeel dat op normen is gebaseerd, die men niet zelf kan kiezen.

Dit verschijnsel ziet men overal in de samenleving. Er is zeker geen verminderde religiositeit maar er is verzet tegen traditionele kerkelijke normen: men kiest voor nieuwe bewegingen (IKV) met nieuwe religieuze normen. Er is verzet tegen de democratische rechtsorde en de handhavers ervan: belastingontduikers, foutparkeerders en krakers claimen hun eigen rechtsorde.

Evenzo is er verzet tegen wetenschappelijke normen: universiteiten worden afgebroken, zuiver wetenschappelijk onderzoek wordt ontmoedigd, de wetenschappelijke geneeskunde wordt aangetaast. In de alternatieve geneeskunde en in de "hulpverlening in de wijken" worden eigen normen gecreëerd, die aantrekkelijk zijn voor een samenleving die heen en weer wordt geslingerd tussen hypochondrische zorg om de gezondheid en het verlangen het bestaan van ziekte te ontkennen.

Dokter Koerselman stelt dat er een fundamenteel misverstand is dat de discussie over de geestelijke gezondheidszorg, ook in de Tweede Kamer, vertroebelt. Tegenover het pleidooi voor "mensen die lastig zijn, waar we geen raad mee weten, die onbegrijpelijke dingen doen", stelt hij dat met zulke mensen de psychiatrie niet van doen heeft. Bij het probleem van de gedwongen opneming gaat het om mensen die psychisch ziek zijn en die op grond van die ziekte voor zichzelf of voor anderen gevaarlijk zijn. Het stellen van een dergelijke diagnose hoort tot de taak en de deskundigheid van de psychiater. Het misverstand lijdt al jaren een hardnekkig leven en hangt samen met de wens, aldus psychiater Koerselman, het bestaan van geestes- ziekte te ontkennen.

GEEN GENEESMIDDELEN — ANDERS FAALT DE PARANORMALE GENEZER

Dat is niet iets om je over te vermaken — H. Warger te Beverwijk verkondigt gevaarlijke zaken. Hij is onlangs aangenomen als lid-genezers van een of andere organisatie van paranormale genezers en bij die gelegenheid verkondigde hij dat het van groot

belang is als de voorafgaande behandeling (door de arts) is beëindigd. Immers, wanneer de patiënt medicijnen blijft gebruiken dan bevat het lichaam nog steeds de geneesmiddelen, die, zo redeneert Warger, niet zullen ophouden hun werkingen of bijwerkingen tot stand te brengen. "Het gevolg is dan uiteraard dat de patiënt zich nog zieker voelt dan voorheen".

Daarom, aldus de wonderlijke logica van Warger, is het vrijwel onmogelijk patiënten te genezen, die plantaardige, dierlijke of chemische geneesmiddelen, slaapmiddelen, alcohol of drugs blijven gebruiken.

De eeuwenoude paranormale geneeswijze is, en nog steeds is Warger van de Kuikenseweg in Beverwijk aan het woord, nog altijd voor tallozen de enige mogelijkheid om van een ziekte of kwaal te genezen. Tot slot komt hij met een paar cijfers. Niet natuurlijk van dat angstig benauwde... neen heel royaal. Eén op de drie "ongeneeslijken" wordt volkomen genezen en één op de drie ondervindt verbetering van gezondheid. Een bekend feit? Volgens Warger wel.

Over de gevaren voor patiënten die met het gebruik van voorgeschreven medicijnen stoppen omdat hij ze anders niet kan behandelen rept hij niet. Een soort Russische roulette?

SCHADELIJKE EFFECTEN

In een boek, verschenen onder de titel "Reguliere en alternatieve geneeskunde; van conflict naar synthese", dat in De Volkskrant werd besproken door Thea van Emden, deed huisarts Paul van Dijk een boekje open over de schadelijke effecten van een aantal alternatieve geneeswijzen. Uit eigen observatie en literatuuronderzoek blijkt volgens hem dat het ontstaan van een ingeklapte long (pneumothorax) de enige ernstige complicatie is van acupunctuur. Het is het gevolg van het doorprikken van het longvlies. Serumhepatitis en beenmergontsteking (osteomyelitis) worden eveneens beschreven, maar het is niet bekend hoe vaak dit voorkomt.

Bij chiropractie en manuele therapie ("kraken") komen complicaties voor die Thea van Emden letterlijk en figuurlijk bloedstollend noemt. Door ondeskundigheid of onzorgvuldig manipuleren van de nekwerfels kunnen de vaatwanden ter plaatse worden beschadigd met als gevolg afsluiting van de hersenslagaders door trombose... "Ook de letsels, die kunnen ontstaan aan het ruggemerg en de zenuwen liegen er niet om". Van Dijk adviseert dan ook potentiële bezoekers van chiropractoren of manueeltherapeuten zich uitsluitend te wenden tot deskundig opgeleide beoefenaars van deze behandelwijzen.

Vraagje — maar hoe wéét de leek, dat deze of gene chiropractor of manueel-therapeut medisch voldoende in zijn mars heeft om geen ongelukken te begaan? Er is géén universitaire opleiding tot "bottenkraker"...

Het bovenbedoelde boek is bij Stafleu verschenen onder redactie van prof. dr. L.J. Menges en P.A. van Dijk.

DOCTORANDUS JAN HARMONISEERT DE ENERGIE

Geen accu maar een acu-band moet het doen. Dat woord acu is ontleend aan acupunctuur want aldus uitvinder drs. Jan van Baarle — al dertien boeken over acupunctuur zijn er van zijn vruchtbare hand verschenen — “het principe van dit middel is gevonden in de Chinese geneeswijze”.

In Noord-Limburg wordt in de plaatselijke pers de Acu-band als de nieuwe pijnbestrijder aangekondigd. In de rubriek “medisch” nog wel. De Acu-band is een gordel, sok of kol — al naar de lichaamsdelen waarin pijn wordt geconstateerd. Wel een textielweefsel maar daar zijn koperdraden in verwerkt. Koper immers geleidt zo prima elektrische stromen en met contactpunten op de huid moeten de “energiestromen in het lichaam” — o het is allemaal doodeenvoudig, beste mensen, daar is echt geen geavanceerde onderzoekstechniek voor nodig — harmoniseren. Dat is het helemaal. De zieke plekken produceren een te veel aan energie, die wordt eenvoudig via de contactpunten en de koperdraadjes buitenom geleid naar punten met te weinig energie. Doctorandus Jan heeft het uitgezocht en de Acu-banden zijn nu in de handel. *Behalve pijnbestrijding zijn er misschien nog wel meer mogelijkheden. Daar hoort U wellicht nog van.*

HANDEL IN STENEN — EEN VERBIJSTEREND BEDRIJF

Er is geld te verdienen met de stenen, vertelden wij in ons maartnummer. “De goedgelovigheid is verbijsterend, de handel lucratief” constateert de Volkskrant. Redacteur Piet van Seeters ging er op uit. Hij vertelt dat het Amsterdamse stenenwinkeltje Pebble per maand zo’n honderd “geneeskrachtige” edelstenen verkoopt. In een andere hoofdstedelijke winkel Magomisi is de vraag naar geneesstenen sinds twee tot drie jaar sterk gestegen.

Kampioen blijkt echter een 72-jarige inwoner van Soest te zijn, G.P. Espeet die in een verbouwde boerderij dagelijks vijftig tot zestig mensen ontvangt, door Espeet altijd aangeduid als “Patiënten”. Die willen geneeskrachtige stenen kopen. Ze komen met autobussen uit het hele land. Espeet koopt ruwe ertsen in uit landen als Brazilië en Kongo en verwerkt die in een eigen slijperij. Bij elke steen die hij verkoopt krijgt de koper een formulier mee waarin gevraagd wordt hoe de steen heeft gewerkt. Negen percent krijgt hij terug. Hij heeft nu al 4000 van deze ingevulde formulieren. Hij noemt dat “de basis voor een gedegen studie”.

Espeet is oud stuurman op de grote vaart en kwam op de gedachte met stenen te beginnen toen hij een boek van het kruidenvrouwtje Mellie Uyldert in handen kreeg. Deze “zieneres” prijst zelfs edelstenen tegen kanker aan. Met name groene stenen. Die genezen ook griep en venerische ziekten, aldus nog steeds het kruidenvrouwtje. Espeet beweert dat hij een arts, die geen kinderen kon krijgen een maansteen

had meegegeven, “want hij schijnt de hypofyse te stimuleren. Binnen het jaar had hij een baby”.

Een steen kan uitgeput raken. Een tijdje in de zon leggen, adviseert de man uit Soest. Margareth Goet van de Amsterdamse stenenwinkel Magomisie doet het anders, vertelt ons Piet van Seeters. In haar winkel legt ze een steen onder een glazen pyramide om ontladen te worden van de kwade trillingen die de steen gekregen heeft van het lichaam van de drager. In de pyramide wordt de kosmische straling geconcentreerd en in 36 uur is de steen weer bruikbaar. Om dat te controleren hangt ze er een steen boven aan een kettinkje. Die andere steen gaat draaien. “Dan is het goed”.

In Magomisi staat een vrouw met drie kinderen en haar moeder. Ze kiest geneesstenen uit voor 200 gulden. “Misschien kom ik hierdoor wel in de financiële problemen maar dat moet dan maar. Die stenen wil ik in ieder geval hebben”.

“We schrijven maart 1984” verzucht Piet van Seeters, aan het slot van zijn relaas over de “geneeskrachtige” stenen.

WIM VAN GEMERT KEEK BIJ ZUSTER JACOBA

“Bij zuster Jacoba aan de Dennenstraat te Nijmegen ben ik gaan kijken, hoe dat allemaal moest en daarna ben ik zelf met genezen begonnen”, vertelt Wim van Gemert in het blad “Indonesia — Holland Line” dat een reclame-artikel publiceert voor de Stichting tot Bevordering van de Paranormale Geneeswijze, St. Annastraat 168 te Nijmegen.

Wim van Gemert, zo blijkt uit het verhaal over iemand die van vijf en een halve meter hoogte op een betonnen vloer was gevallen, behandelde het slachtoffer via een foto. Dat zou toen, liggend op intensive care in het ziekenhuis, een stuk rustiger zijn geworden en minder pijn hebben geleden. “Het bloeden uit zijn hoofd was ook bijna gestopt”

Het wonderverhaal begint dan pas. Want Wim van Gemert “behandelt” in het ziekenhuis en na thuiskomst de patient tot diens algehele genezing. Paranormaal? Natuurlijk niet — het lijkt er het meest op, als men op het verhaal mag afgaan, of Van Gemert een persoonlijkheid is die voor een vorm van begeleiding zorgt die, anders gericht en met een ander doel, een sportcoach zijn adepten schenkt. Van Gemert “coach” de patiënt — anders niet. Dat met de foto is natuurlijk je reinste hokuspokus maar goedgelovige lieden trappen er toch wel in, ze “geloven” er in. En dat “geloven” speelt een rol in de hele levensgeschiedenis van Van Gemert, die door het blad Indonesia — Holland Line uitvoerig wordt verteld. Hij raakte zelfs zo ondersteboven van allerlei gewaarwordingen dat hij overspannen raakte en... een arts moest raadplegen. Hij had contact opgenomen met een helderziende wat dat alles wel kon betekenen. Zo kwam hij in contact met de Nederlandse Federatie van Paranormale Genezers. Die wisten wel raad met

iemand die voelde "alsof er een ander wezen in mij steeds sterker en sterker werd en mij steeds dichter bij de ontkenning bracht hetgeen ik in de toekomst zou moeten doen. (...) Het leek of alles om mij heen ging bewegen en het was net alsof er overal ogen naar mij keken, die mij wilden dwingen om dingen te gaan doen die zij van mij wilden"...

De heren van de Nederlandse Federatie zagen zulks niet als een nogal psychotisch aandoend ziektebeeld maar adviseerden Van Gemert om met deze krachten mensen te gaan genezen. "Er werd die dag trouwens zoveel gezegd, te veel om dat allemaal op papier te zetten", bekent de betrokkene. En toen ging hij kijken bij zuster Jacoba in de Dennenstraat...

De stichting tot Bevordering van de Paranormale Geneeswijze — kennelijk een nieuwe loot in het alternatieve bos — wil het paranormale werk in de geest van Wim van Gemert in hoofdzaak bestaande uit paranormale genezing en begeleiding, begeleiden, bevorderen, waarborgen en voortzetten. Donateurs — hoe kan het anders — zijn welkom.

VREEMDE — EN GEVAARLIJKE VOGELS

"Men kan niet voorzichtig genoeg zijn met mensen, die zich uitgeven voor alternatieve genezers", constateerde het blad Weekend onlangs, bij het relaas van een Amsterdammer die zich als magnetiseur en paragnost uitgeeft en die vermomming bezigt voor barre schelmenstreken.

Anneke M. uit Hoofddorp kwam in contact met deze man via een huwelijksadvertentie. Toen zij hoorde dat hij vijftig was had zij geen belangstelling. Tot haar verbazing echter begon hij tijdens een eerste telefoongesprek over haar spanningen en haar maagpijn. Als magnetiseur, zo gaf hij voor, kon hij haar van de pijn afhelpen.

"Zo heeft hij mij naar zijn huis gelokt. Hij bracht mij met een grote dosis kalmerende middelen — vermoedelijk valium, verborgen in een kopje koffie — onder verdoving, waarna bij mij seksueel misbruikt heeft".

De vrouw is toch onder behandeling gebleven omdat hij pillen gaf die de maagpijn verminderden. Na enige tijd wilde de z.g. magnetiseur bij haar in komen wonen. Daar voelde zij niets voor, maar hij gooide het over een andere boeg en belde 's nachts op: Er ligt een vloek op je huis.

Gezellig zo'n magiër in je kennissenkring!

ZEEWIER IN TABLETVORM

Kelp, zo heet het. Wie niet helemaal een vreemdeling is in het oceanografische Jeruzalem weet dat dit de aan het Engels ontleende naam is voor een zeewier dat voorkomt aan de kusten van o.a. de Atlantische Oceaan. De Fransen hebben het over varech. In elk geval: het is een bruin zeewier, dat nogal wat

jodium bevat dat na verbranding kon worden gewonnen. Het wier diende in het verleden wel als voedsel maar het werd ook gebezigd als meststof.

Heden ten dage is het echter te krijgen in tabletvorm en het wordt aangeprezen voor een reeks van kwalen. In zijn medische rubriek in het Algemeen Dagblad heeft arts Aart Gisolf er op gewezen dat de geneeskragtige geruchten van zeewier stammen uit de tijd dat de mens nog aan "gebreks-ziekten" leed door onvoldoende of eenzijdige voeding. De aanprijzingen moet men dan ook, een passend beeld voor een produkt van de zoute zeeën, wel met een korreltje zout nemen. Er zitten vindt Gisolf, nuttige stoffen in vooral voor degenen onder ons, die neigen tot een "ongezond leven".

Wanneer er bij de aanbevelingen ook nog wordt gesproken over kelp uit de Stille Oceaan — dan is het natuurlijk helemaal mooi. Wat van verre komt moet niet alleen lekker zijn maar het heeft ook de magische geur van verre nog niet door afvalstoffen bedreigde zeeën, "far", om toch maar bij de Engelse taal te blijven, "from the madding crowd". Dat alleen al is voldoende om menigeen verlekkerd naar zijn dagelijks tabletje te doen grijpen — al is dat dan vervaardigd in een fabriek.

STENEN IN HET BAD

Bergbewoners worden gefascineerd door het water dat uit spleten te voorschijn borrelt en het is geen wonder dat men graag magische krachten ontleent aan dat zo wonderbaarlijk te voorschijn springende water. De bron is een tema con variazione. En hoe! In het Oostenrijkse Nockalmstrasse in de omgeving van Gmünd in Karinthië heeft men in een "einen uralten, urigen Gasthof" heel bijzondere gezondheidsbaden voor de gasten. Als badkuipen dienen uitgeholde boomstammen. Daarin laat men het water lopen van een klein bergbeekje. Stenen die mineralen bevatten en de grootte hebben van een mannavuist worden in een vuur van dennenhout gloeiend gemaakt en in de badkuipen geworpen. Nadat de stenen verwijderd zijn gaan de gezondheidszoekende badgasten in de kuipen. Zij worden tot de hals toegedekt. Sommige lijdens aan reuma en jicht moeten bij deze behandeling zweren. Aldus althans de VVV van het Lieser- und Maltatal te Gmünd.

Hun collega's in het Oostenrijkse appelcentrum Puch bij Weiz in Stiermarken bevelen een appelkuur aan met veel appels, boekweit, sauna en massage. En zonder appels maar met acupunctuurnaalden kan men een kuur volgen om van het roken af te raken. Kosten, met medische begeleiding circa 560 gulden. Beleefd aanbevelend, de VVV van Puch.

LEDENVERGADERING
OP 13 OKTOBER

ALTERNATIEF WERELDJE

VAN 1845

Een trouwe lezeres verwent ons zo bij tijd en wijle op scheurkalenderblaadjes volgepakt met oude advertenties. En wel advertenties uit de vorige eeuw toen er nog geen afspraken waren gemaakt over het adverteren met geneeskrachtige of zulks voorwendende artikelen. Eerst na de oorlog '40 — '45 zijn hierover deugdelijke afspraken gemaakt zodat men in de dagbladders althans geen kwakzalverij meer ziet geadverteerd — maar in kleine bladen, sommige huis-aan-huisbladen en niet te vergeten de kerkelijke pers kan men nog altijd annonces aantreffen waarin een of ander middel, al is het maar een armband of een "magnetische gordel" wordt aangeprezen geschikt om een paar dozijn kwalen te genezen.

En ook magnetiseurs zijn niet van vandaag of gisteren: ook zij hebben hun kundigheden in het verleden al breed-uit geadverteerd. En dan waren er figuren als "de slapende dame". Hoeveel provincialen togen vroeger niet naar de grote stad om er de "slapende dame" te consulteren?

Een kleine echo daarvan vindt men terug in de advertentie op een van de ons toegezonden kalenderblaadjes van "Nostalgie voor Langzitters" (hetgeen er op wijst dat de kalender dient te worden opgehangen op een plaats waarheen ook de keizer zich te voet begeeft). Het aardige is dat de advertentie gedateerd is. Hier laten wij de tekst volgen waaruit moge blijken dat in het alternatieve wereldje van 140 jaar geleden ook niet alles koek en ei was en publiekelijk de concurrentie tussen een "slapende dame" en een magnetiseur in de advertentiekolommen werd uitgevochten:

LET WEL. Aan U mejufvrouw M.W. Vermeulen, geb. Baylé, heb ik slechts dit te zeggen in antwoord op Uwe allerliefste en zóó geheel zonder personaliteit? gestelde Annonce, dat het mij te smerig is om verder in Pennenstrijd met U te zijn; de inhoud Uwer Annonce is slechts eene ontduiking op de mijne, herhalende ik om der Waarheidswille nogmaals op vaste gronden, dat Tegenwoordig Uw Somnambulismus geheel leugenachtig is.

Amsterdam,

24 December 1845.

B. JODOCUS MEYER,

Magnetiseur.

HYPNOTHERAPEUTEN IN ACTIE

In Amsterdam is een Instituut voor toegepaste hypnose — blijkbaar biedt dat instituut voldoende opleidingsmogelijkheden voor iemand die zich als hypnotherapeut wil vestigen. Medische kennis is kennelijk niet van veel belang, maar hypnotherapeut H. de Vries behandelt zonder blikken of blozen met zijn

patiënten problemen als depressies, fobieën of angsten. Of de mogelijkheid om te stoppen met roken. De behandeling is, vertelde De Vries aan een verslaggever van De Typhoon (Zaanstad) intensief en drie behandelruimten staan ter beschikking. Daar koos men bewust voor — het huiskamersfeertje was taboe voor De Vries en zijn collega hypnotherapeut. Er wordt geen diagnose gesteld — hoe zou hij dat ook kunnen! — maar er wordt wel gehypnotiseerd.

De beide hypnotherapeuten hebben een behandelcentrum met de mooie naam Medio-Matrix — zij durven het zelfs een "groepspraktijk" te noemen, want niets is zo aanlokkelijk dan om de officiële geneeskunde zo goed mogelijk na te bootsen — en dat Medio-Matrix is gevestigd in de Zeemanstraat te Zaandam. Het dagblad De Typhoon geeft als top-punt van service ook nog de openingsuren van Medio-Matrix. Om er kennis mee te maken is er elke maandag van 14 tot 16 uur open huis.

"Centrum voor natuurlijke geneeswijzen" heet het. Aan die natuurlijkheid doet ook een derde persoon mee, een magnetiseuse, mevrouw N. van der Veer. Al twee jaar als zodanig werkzaam! Zij laadt energie op bij de patiënten, als een soort accu. Door een behandeling wordt als het ware de levenskracht weer aangevuld.

Zo eenvoudig is dat...

BUREAU TAPT UIT EEN ANDER VAATJE

Aan de Kennemerstraatweg te Alkmaar, gelegen tussen de beide vestigingsplaatsen van het Medisch Centrum Alkmaar, heeft een stichting een Bureau voor Geneeswijzen Oriëntatie geopend. De Alkmaarse Courant berichtte er uitvoerig over. Voorzitter van de stichting BVGO is een inwoner van Bergen, W.F. van Eelen die verzekerde dat het doel is mensen minder afhankelijk te maken van de traditionele westerse gezondheidszorg. Hij heeft zich de medewerking verzekerd van twee artsen, een iriscopist, een masseur, een elektro-acupuncturist en een fysiotherapeut.

Maar van Eelen en medewerkster mevr. P. Gihaux hebben behalve adviezen nog meer snaren op hun instrument. Het gaat om de orthomoleculaire voedingsleer. En van Eelen zorgt voor schoon water, dat met behulp van een zuiveringsapparaat is vervaardigd. De natuurlijke stoffen verstrekt hij als proparaat aan zijn cliënten. Een veertigtal natuurlijke stoffen heeft de mens nodig, vertelde Eelen de verslaggever. Een eerste gesprek met het Bureau kost vijftig gulden. Winstoogmerken zijn er niet, het gebeurt uit mededogen, aldus mevrouw Gihaux.

Van Eelen had eerder al een gezondheidscentrum in Wormerveer, nadat hij in 1973 een Stichting Preventieve Gezondheidszorg had opgericht die zich bezig hield met de orthomoleculaire voedingsleer. Met een iriscopist er bij moet het nu in Alkmaar blijkbaar beter gaan.